

CURRICULLUM VITAE MIRCEA TABAN

Mă numesc Taban Mircea și actualmente sunt cercetător, specialitatea etnologie-artă populară, în cadrul Muzeului Banatului Montan din municipiul Reșița, județul Caraș-Severin, având titlul științific de *doctor* în domeniul fundamental de doctorat *științe umaniste*, specialitatea *istorie*.

M-am născut la data de 26.04.1952, în municipiul Reșița, avându-i ca părinți pe Pantelimon și Maria.

Studiile primare și gimnaziale le-am efectuat în localitatea natală, în cadrul Școlii generale nr. 3 (actualmente Școala generală nr. 2). Studiile liceale le-am absolvit în aceeași localitate, în cadrul Liceului teoretic nr. 2 (astăzi Liceul de matematică-fizică „Traian Lalescu”), secția științe umaniste.

Între anii 1971-1975 am efectuat studiile universitare la Universitatea de Vest din Timișoara (conform titlaturii actuale), urmând cursurile Facultății de Litere, Istorie și Filozofie, secția limba și literatura română - limba și literatura franceză. Mi-am susținut teza de licență sub conducerea prof. dr. Gheorghe Tohăneanu, membru corespondent al Academiei Române, în domeniul stilistică și limbă literară (tema „Metafora în opera lui Mihail Sadoveanu”).

După încheierea studiilor universitare, între anii 1975-1982, am funcționat ca profesor de limba și literatura franceză după cum urmează: în anul școlar 1975-1976 la Școala generală din comuna Oarța de Jos, județul Maramureș, iar în perioada 1976-1982 la Liceul industrial minier din orașul Anina, în aceeași specialitate.

În toamna anului 1982 m-am încadrat în instituția unde îmi desfășor și acum activitatea, care pe atunci avea titulatura de Muzeul Județean Reșița, în specialitatea menționată, fiind repartizat la Oficiul Județean pentru Patrimoniul Cultural-Național, care funcționa în cadrul acestei instituții.

În anul 1983 am urmat cursul de perfecționare cu tema „Bazele muzeologiei”, avându-l ca referent pe regretatul profesor dr. Radu Florescu, absolvit în anul 1984.

Ca muzeograf etnograf am avut și am privilegiul rar de a cerceta un areal românesc unic prin bogăția valorilor monumental patrimoniale și a deosebitelor colecții de port popular și artă tradițională, respectiv cel al județului Caraș-

Severin. Ca angajat al unui oficiu pentru patrimoniu am considerat că îmi revine foarte importanta misiune de a recenza și pune sub protecția legii monumente și situri cu caracter etnologic, unice în Europa, și care prezintă un real interes științific și documentar. Categoria de monumente reprezentativă și chiar emblematică pentru județul menționat este cea a industriilor populare hidraulice (complexe mulinologice și complexe de industrii populare), alcătuind o listă de peste 200 de obiective de acest gen existente pe teritoriul județului, dintre care morile cu ciură reprezintă categoria cea mai răspândită. Unele dintre aceste monumente au fost chiar propuse pentru listarea națională, vizându-se chiar înaintarea lor spre înscrierea pe listele UNESCO (complexul mulinologic de la Eftimie Murgu a dobândit deja acest statut). Cercetarea întreprinsă s-a concretizat în publicarea unor studii de specialitate, în publicațiile unor prestigioase instituții de învățământ și cultură din România, făcând, de asemenea și obiectul unor referate și comunicări la numeroase sesiuni naționale și internaționale. În ceea ce privește patrimoniul mobil, am procedat la luarea unor măsuri de conservare (în limita posibilităților), la fișarea și recenzarea unor colecții etnografice aflate în posesia unor instituții și persoane particulare (cele din subsecțiile muzeului de la Moldova Nouă și Anina-în prezent desființate, de la punctele muzeale sătești de la Gornea, Bănia, Șopotu Nou, colecțiile școlare de la Ramna, Berzovia, colecția Cireșan Iosif de la Duleu etc.)

Am acordat o atenție specială domeniului industriilor populare, în contextul în care, pe plan european se manifestă un deosebit interes pentru patrimoniul industrial urban și rural, apărând chiar și o ramură de cercetare nouă-arheologia industrială. În context, putem afirma, cu certitudinea faptelor din teren, că sud-vestul României păstrează (încă!) un extrem de important corpus monumental de un asemenea tip, acoperind aproape toate categoriile specifice: mori cu ciură, mori cu roată verticală, fierăstraie hidraulice, vâltori pive etc. Moara cu ciură, ce a supraviețuit aproape în mod miraculos în zona menționată se regăsește într-un mare număr de exemplare, în condițiile în care în areale învecinate aceasta a dispărut cu totul. Mai mult decât atât, oamenii locului au procedat la aplicarea unor inovații tehnico-materiale ce le sporește gradul de unicitate și implicit valoarea, construind cu mijloace și efort conceptual propriu chiar interesante complexe polifuncționale precum cele al lui Bujancă Gheorghe de la Mehadia și Moacă Gheorghe de la Rusca Teregova.

Dat fiind faptul că industriile populare reprezintă o interfață culturală între ocupațiile de bază tradiționale și produsele ce asigură subzistența săteanului, mi-am îndreptat atenția asupra păstoritului tradițional, în primul rând, din același considerent al conservării scrise și audio-vizuale a unei ocupații cu impact în istoria culturală a poporului român. Este o cerință dictată și de faptul că marii etnologi care s-au dedicat studierii sale au neglijat, din păcate, Banatul în marile monografii etnologice consacrate Transilvaniei și sud-vestului României (precum cele ale lui Romulus Vuia sau Traian Herseni). Într-o primă fază acest aspect al civilizației tradiționale l-am urmărit în cadrul unui demers științific mai

puțin uzitat la noi, respectiv din unghiul de vedere al etnologiei urbane, arealul supus investigației fiind cel al municipiului Reșița și comunele periurbane, ca sector industrializat de tradiție. Rezultatele au fost deosebit de interesante și s-au concretizat într-o serie de studii, cu subiecte centrate pe municipiul Reșița și comuna Carașova. Într-o etapă ulterioară am supus investigației zonele montane înalte, ținta noastră fiind aceea de a realiza o monografie cât mai amplă posibil despre păstoritul din munții Banatului.

Cercetarea patrimoniului mobil, îndeosebi a portului popular, m-a dus la concluzia că acesta este purtătorul unui mesaj cultural străvechi, ale cărui semnificații încă nu au fost pe deplin elucidate, în ciuda numeroaselor studii și monografii ce i-au fost consacrate. Nu s-a întreprins încă o serioasă hermeneutică a simbolismului decorativ prezent la costumele populare românești. Am încercat un asemenea demers într-un studiu ce se dorește a fi un început întru decodificarea unui mod de a gândi lumea ale cărei rădăcini de pierd în adâncul timpului, pretându-se unui demers pluridisciplinar, pe care îl dorim a fi pus cândva în practică.

În sfârșit, în cadrul activității noastre nu am neglijat nici domeniul spiritual. Deținem un corpus mito-folcloric excepțional, de asemenea încă puțin explorat. Am încercat un demers hermeneutic într-un studiu aflat sub tipar și într-o serie de emisiuni radio („Capodopere ale folclorului românesc”; „Izvoade din bătrâni”).

Activitatea de cercetare științifică a fost încununată de obținerea titlului științific de *doctor în științe*, specialitatea *istorie*, în urma susținerii tezei de doctorat cu titlul „Industria populare din județul Caraș-Severin. Evoluții etnoistorice și structuri performative actuale”, în ședința publică din data de 19.12.2003, în cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, sub conducerea profesorului dr. Cornel Bucur, cu calificativul *magna cum laude*.

Pe tărâm strict muzeografic am recenzat și organizat colecția de etnografie deținută de Muzeul Banatului Montan, alcătuind listingul-inventar, fiind finalizat și publicat repertoriul științific al acesteia. Pe lângă piesele existente, s-au achiziționat atât valoroase costume populare cât și o parte din colecția Cireșan Iosif de la Duleu, activitate ce se dorește a fi continuată, în măsura posibilităților. Respectiva colecție a fost valorificată muzeologic prin câteva expoziții organizate la sediul instituției.

Mai jos sunt înșirate câteva dintre studiile și materialele publicate de-a lungul timpului precum și unele dintre intervențiile mele științifice la lucrările unora dintre sesiunile și colocviile științifice la care am participat, prin care am încercat, după modestele mele posibilități, să aduc la cunoștința colegilor rezultatele peregrinărilor mele prin mirificul peisaj etnografic al județului Caraș – Severin.

dr. Taban Mircea